

Sygn. akt II CSK 177/19

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z powództwa M. G.

przeciwko D. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w B.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej - Pawła Pawłowskiego
o stwierdzenie nieważności uchwał,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej interwenienta ubocznego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

**I. zezwala P. P. na złożenie pisma procesowego z dnia 15
kwietnia 2019 r.;**

II. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**III. zasądza od Pawła Pawłowskiego na rzecz M. G. i D. Spółki
z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwoty po 540
zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną interwenienta ubocznego P. P. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 czerwca 2018 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Tak więc nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (zob. uzasadnienie uchwały 7 sędziów SN z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (zob. postanowienie SN z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1,

poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Skarżący przedstawił cztery pytania: (1) „czy zarząd spółki z o.o., który w sposób przewidziany w kodeksie spółek handlowych - prawidłowy i skuteczny zwołał zgromadzenie wspólników, w celu uniknięcia odwołania z zajmowanych stanowisk jest uprawniony do dowolnego i niczym nieregulowanego odwołania tego zgromadzenia już po stawieniu się wspólników na zgromadzenie wspólników, pomimo sprzeciwu wspólników posiadających większość w kapitale zakładowym spółki”; (2) „w jakim trybie i przy zachowaniu jakich warunków formalnych dopuszczalne jest odwołanie zgromadzenia wspólników tej spółki przez organ (zarząd), który to zgromadzenie zwołał”; (3) „czy oświadczenie o odwołaniu zgromadzenia wspólników stanowi oświadczenie woli, dla którego zastosowanie ma art. 61 k.c., czy też odwołanie zgromadzenia wspólników przez zarząd stanowi jedynie czynność faktyczną, do której nie znajduje zastosowania powołany przepis”; (4) „czy w świetle art. 5 k.c. odwołanie zgromadzenia wspólników przez zarząd, który to zgromadzenie zwołał i który ma świadomość, iż przedmiotem uchwały ma być odwołanie zarządu, a który to zarząd informuje jedynie część wspólników o odwołaniu zgromadzenia, stanowi nadużycie prawa i jako sprzeczne z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem i/lub zasadami współżycia społecznego, nie może korzystać z ochrony prawa”. Skarżący te same kwestie wskazał jako istotne zagadnienie prawne powstałe na tle art. 240 k.s.h. i jako potrzebę wykładni tego przepisu w tym samym zakresie, choć obie te przesłanki nie są tożsame. Niezależnie od tego nie wykazał, że wskazane przez niego zagadnienia nie zostały jeszcze rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, choć wypowiadał się on już kilkakrotnie w zakresie zagadnień podniesionych przez skarżącego (zob. np. uchwałę SN z dnia 4 kwietnia 1990 r., III CZP 7/90, OSNCP 1990, nr 10-11, poz. 135; wyroki SN: z dnia 26 czerwca 2003 r., V CSK 419/01, niepubl., z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CSK 362/08, niepubl. i z dnia 30 kwietnia 2019 r., I CSK 62/18, niepubl.). Nie przedstawił on przekonujących argumentów, które uzasadniałyby konieczność ponownego zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy w tym przedmiocie. Również samo sformułowanie pytań nie odpowiada wymaganiom art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż nie są to zagadnienia

prawne, lecz próba uzyskania odpowiedzi, jak sąd powinien rozstrzygnąć sprawę na podstawie art. 240 k.s.h., w konkretnych okolicznościach faktycznych wskazanych przez stronę. Ponowne wyjaśnianie przez Sąd Najwyższy problemów, przedstawionych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie miałyby wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Przedstawiona w skardze problematyka, mimo obszernego uzasadnienia, nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego, a związana jest jedynie z wątpliwościami skarżącego odnośnie do prawidłowości dokonanych w sprawie ustaleń oraz trafności zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Problemem tym objął także przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga wykazania, iż określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl. i z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, niepubl.). Skarżącego obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (zob. postanowienia SN: z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl. i z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, niepubl.). Potrzebę wykładni art. 240 k.s.h. skarżący przełożył *de facto* na płaszczyznę poczynionych ustaleń faktycznych. Odpowiedź na wszystkie postawione pytania znajduje się w okolicznościach sprawy i wynika z wniosków przeprowadzonej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Nie można też tracić z pola widzenia, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., co do zasady, podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Natomiast w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu

kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Nie została również wykazana przesłanka przedsądu określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powołana przez skarżącego jako kolejna okoliczność uzasadniająca, jego zdaniem, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej skarżący wywodził z naruszenia przez Sąd II instancji przepisów prawa procesowego i materialnego (k. 2364) wskazanych w podstawach kasacyjnych.

Powołanie się na przesłankę uregulowaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (zob. m. in. postanowienia SN: z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100 i z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W uzasadnieniu wniosku brak jest jednak takiej argumentacji, która wsparłaby tezę o rażącym naruszeniu prawa skutkującym oczywistym uzasadnieniem skargi w ustalonym przez Sąd II instancji stanie faktycznym. Ponadto, wobec powołania się przez skarżącego m.in. na zarzut odnoszący się do ustaleń faktycznych, należy ponownie powołać się na art. 398¹³ § 2 i art. 398³ § 3 k.p.c.

W odniesieniu do naruszeń prawa materialnego wymaga zasygnalizowania, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (zob. postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14, niepubl.), tym bardziej, że na karcie 2364 akt sprawy, odnośnie do przesłanki oczywistej zasadności, brak jest w istocie takiego uzasadnienia.

Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia SN: z dnia 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04, niepubl. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.). Wniosek o przyjęcie skargi do

rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącą wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia.

Reasumując, w przedmiotowej skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w Sądzie II instancji orzeczenie oczywiście wadliwe.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 8 ust. 1 pkt 22 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

as]

jw